

Embedsregnskab 2017

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag	2
1.2. Året der gik	2
1.2.1. Civilteamet	3
1.2.2. Insolvensteamet	3
2. Civile sager	4
2.1. Rettens kompetence.....	4
2.1.1. Saglig kompetence.....	4
2.1.2. Stedlig kompetence	5
2.2. Sagstilgang	5
2.3. Afsluttede sager.....	6
2.4. Verserende sager.....	8
2.5. Gennemløbstider	9
2.6. Ankesager	10
2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere.....	11
3. Insolvensskiftesager	13
3.1. Rettens kompetence	13
3.1.1. Saglig kompetence.....	13
3.1.2. Stedlig kompetence	13
3.2. Sagstilgang	13
3.3. Afsluttede sager.....	14
3.4. Verserende sager.....	15
3.5. Gennemløbstider	15
4. Aktiviteter	16
4.1. Vidensregnskab	16
5. Personale og organisation	17
5.1. Organisation	17
5.2. Personale	17

1. Indledning

1.1. Sø- og Handelsrettens værdigrundlag

Sø- og Handelsretten er Danmarks eneste dybt specialiserede domstol med særligt fokus på erhvervsager. I civile sager er retten landsdækkende og i insolvenssager dækker retten Storkøbenhavn.

Sø- og Handelsrettens værdigrundlag er baseret på Danmarks Domstoles overordnede værdigrundlag, der er beskrevet i publikationen ”Danmarks Domstole – For ret og retfærdighed” fra 2012. I 2016 justerede Sø- og Handelsretten sine visioner til:

Sø- og Handelsretten er erhvervslivets foretrukne domstol

Visionen danner sammen med domstolenes overordnede visioner rammen om rettens arbejde.

1.2. Året der gik

Året 2017 var bl.a. præget af arbejdet med at implementere de strategiske indsatsområder fra strategiplanen, der blev udarbejdet i efteråret 2016. Der blev arbejdet med alle fem hovedmål.

Åbenhed, kommunikation og dialog:

Der blev etableret to dialogfora for advokater – et for civil og et for insolvens – med møder, der starter i 2018. Formålet er bl.a. at gøre kontakten til de professionelle brugere mere dialogbaseret.

Kompetent, kompetencer og internationalt orienteret:

Endvidere blev der udarbejdet en uddannelsespolitik, som understøtter, at Sø- og Handelsrettens medarbejdere til stadighed har de nødvendige kompetencer for at kunne levere en tilstrækkelig høj kvalitet, og som samtidig gør dem attraktive for arbejdsmarkedet. For at sikre at politikken kan blive omsat til handling, blev der udarbejdet et kompetenceskema til udvikling og vurdering af medarbejderne, og første spadestik til etablering af et fællessekretariat blev foretaget i efteråret 2017, dels med henblik på at løfte kontormedarbejdernes kompetencer og dels gøre retten mindre sårbar, med henblik på at gøre servicen endnu bedre.

Digitalisering:

Der har løbende været fokus på at indtænke digitale løsninger i hverdagen og sikre optimal udnyttelse af de nuværende systemer, bl.a. ved løbende at foretage systemændringer, nedsætte en arbejdsgruppe til implementering af det nye civilsystem, og der blev iværksat dialog med Erhvervsstyrelsen og Domstolsstyrelsen om en digital løsning af tvangsopløsningssagerne.

Attraktiv arbejdsplads:

Trivsel blev et fast dagsordenspunkt på SU-møderne, og alle medarbejdere blev i sommeren 2017 undervist i stress og stressforebyggelse.

Service:

Der har i 2017 bl.a. været fokus på at afkorte sagsbehandlingstiderne og styrke retsledelsen og momentum i sagerne. Til trods for det store sagspres i 2017, blev sagsbehandlingstiderne nedsat, der bliver informeret om travlhed til brugerne og advokater, og der er blevet udarbejdet et notat om fasttrack.

2017 var desuden præget af meget høj produktivitet, idet Sø- og Handelsretten sluttede 847 civile sager mod 711 sager i 2016 (se tabel 2.3). På insolvensområdet blev der afsluttet næsten lige så mange sager i 2017 (7413) mod 7670 sager i 2016 (se tabel 3.3).

I forbindelse med det store sagsantal blev der i 2017 ansat en ekstra dommer til bunkebekæmpelse.

1.2.1. Civilteamet

Sø- og Handelsretten gennemførte i samarbejde med Patent- og Varemærkestyrelsen for 5. år i træk IP-rettens Dag. Konferencen, som fandt sted 2. november 2017, samler IP-eksperter på tværs af hele IP-branchen for at se nærmere på, i hvilken retning IP-retten bevæger sig. Konferencen var igen i 2017 en stor succes, og konferencesamarbejdet mellem Sø- og Handelsretten og Patent- og Varemærkestyrelsen fortsætter også i 2018.

1.2.2. Insolvensteamet

For 7. år i træk gennemførte Sø- og Handelsretten og Danske Insolvensadvokater i samarbejde med Kuratorforeningen og Danske Advokater Insolvensrettens Dag. Baggrunden for konferencen er et ønske om at bringe insolvensretten i fokus i forbindelse med andre samfundsøkonomiske forhold og samtidigt gøre opmærksom på eventuelle lovgivningsmæssige mangler og muligheder for forbedring på dette retsområde. Konferencen fandt sted den 9. marts 2017 og var igen et stort tilløbsstykke.

2. Civile sager

2.1. Rettens kompetence

2.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence i civile sager afgrænses af bestemmelserne i retsplejelovens §§ 225 og 227. Desuden behandler Sø- og Handelsretten forbudssager og en række særlige sager i medfør af anden lovgivning (særlige sager).

Retsplejelovens § 225 (sagsanlæg direkte ved Sø- og Handelsretten)

Sager, som skal anlægges ved retten:

Sager om EF-varemærker (varemærkelovens § 43 a) og sager om EF-design (designlovens § 42) skal anlægges ved Sø- og Handelsretten (§ 225, stk. 1).

Sager, som kan anlægges ved retten (§ 225, stk. 2, nr. 1-6):

En række sager kan (medmindre parterne har aftalt noget andet) altid anlægges ved Sø- og Handelsretten.

Anlægges en sådan sag ved byretten, vil sagen blive henvist til Sø- og Handelsretten, såfremt en part anmoder herom. Dette gælder for:

1. *Internationale erhvervsager*

Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 1, har retten kompetence til at behandle internationale sager, hvor kendskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning, navnlig formueretlige tvister i erhvervsforhold. Sagen er international, hvis sagens genstand er international (f.eks. en tvist mellem erhvervsvirksomheder i forskellige lande), eller hvis tvisten mellem erhvervsvirksomheder i samme land er grænseoverskridende.

2. *Transportsager*

Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 2, har retten kompetence i alle sager mellem erhvervsdrivende, hvor fagkundskab til sø-, land-, luft- eller jernbanetransport har væsentlig betydning. Bestemmelsen omfatter alle transportsager, hvad enten disse er nationale eller internationale.

3. *Forbrugerombudsmandens markedsføringsager*

Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 3, har retten kompetence i Forbrugerombudsmandens civile sager, hvor markedsføringsloven, lov om finansiel virksomhed eller lov om betalingstjenester og elektroniske penge har væsentlig betydning. Omfattet af bestemmelsen er også sager, der udspringer af Forbrugerombudsmandens tilsyn med overholdelsen af lov om juridisk rådgivning.

4. *Immaterielretssager*

Sø- og Handelsretten er en egentlig specialret på hele IP-rettens område, idet retten efter retsplejelovens § 225, stk. 1, nr. 4, er tillagt kompetence i sager, hvor varemærkeloven, fællesmærkeloven, designloven, patentloven, lov om brugsmønstre, lov om halvlederprodukters udformning (topografi), plantenyhedsloven eller ophavsretslovens regulering af rettigheder til brugskunst eller edb-programmer har væsentlig betydning. Principielle ophavsretlige sager, som ikke angår brugskunst og edb-programmer, kan endvidere henvises fra byret til Sø- og Handelsretten, jf. bestemmelsen herom i retsplejelovens § 227, stk. 2.

5. *Konkurrencesager*

Sager, hvor konkurrenceloven har væsentlig betydning, eller hvor EF-traktatens artikel 81 eller 82 finder anvendelse, behandles ved Sø- og Handelsretten, jf. retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 5.

6. *Markedsføringsager*

Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 6, er Sø- og Handelsretten tillagt kompetence til at behandle alle sager mellem erhvervsdrivende, hvor markedsføringsloven har væsentlig betydning.

Retsplejelovens § 227 (sager henvist af byretten til Sø- og Handelsretten)

Byretten kan efter anmodning fra en part henvise en ansættelsesretlig sag til Sø- og Handelsretten, hvis sagen er principiel, og fagkundskab til arbejdsmarkedsforhold har væsentlig betydning (§ 227, stk. 1). Det kræves således ikke, som ved henvisning fra byret til landsret efter retsplejelovens § 226, at sagen tillige har generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt.

Byretten kan endvidere efter anmodning fra en part henvise en sag om ophavsret, som ikke er omfattet af § 225, stk. 2, nr. 4, til Sø- og Handelsretten, hvis sagen er principiel og fagkundskab til erhvervsforhold har væsentlig betydning (§ 227, stk. 2).

Forbudssager

Sø- og Handelsretten behandler efter retsplejelovens kapitel 40 anmodninger om forbud eller påbud, der er omfattet af rettens saglige kompetence efter retsplejelovens § 225, eller som henvises efter retsplejelovens § 227.

Særlige sager

Retten har hjemmel til at behandle visse særlige sager. Efter retsplejelovens § 15, stk. 2, behandler Sø- og Handelsretten altid:

- Forbudssager om EF-varemærker (varemærkelovens §§ 43 c og 43 d)
- Forbudssager om EF-design (designlovens § 43)
- Sager om begrænsningsfonde (sølovens kap. 12)

Efter sølovens kap. 9 a-10 behandler Sø- og Handelsretten sager om ansvar for skade forvoldt af bunkerolie og om ansvar for olieskade.

Efter lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. § 5, stk. 3, behandler Sø- og Handelsretten endvidere civile sager om overtrædelse af fællesskabsretten vedr. udbud for så vidt angår offshoresektoren.

2.1.2. Stedlig kompetence

Sø- og Handelsretten er landsdækkende og kan efter behov sætte retten udenfor København, hvilket sker jævnligt.

2.2. Sagstilgang

Sø- og Handelsretten modtog i 2017 i alt 972 civile sager, hvilket er en fremgang på 64% i forhold til 2016. Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 2.2., hvor der også er sammenligningstal for 2013 og frem.

Den primære årsag til sagsfremgangen skal findes i antallet af konkurskarantænesager, som udgør 67% af det samlede sagstal på 972 civile sager.

Antallet af modtagne funktionærsager er stadig lavt. Tilbage meldinger fra arbejdsmarkedets organisationer tyder på, at faldet skyldes, at byretterne ikke anvender de særlige kriterier for Sø- og Handelsretten, når det vurderes, om en principiel sag vedrørende ansættelsesforhold skal henvises til Sø- og Handelsretten. I 2014 blev reglerne for henvisning af sager fra byret til landsret væsentligt strammet, således at henvisning til landsret kun kan ske, hvis sagen er af principiel karakter og har generel betydning for rets anvendelsen og retsudviklingen eller væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt. Tærskel for byretternes henvisning af principielle sager vedrørende ansættelsesforhold til Sø- og Handelsretten blev ikke samtidig strammet, og der gælder for en sådan henvisning således ikke krav om, at sagen har generel betydning for rets anvendelsen og retsudviklingen, eller at den har væsentlig samfundsmæssig betydning. Den lavere tærskel for henvisning til Sø- og Handelsretten er bl.a. begrundet i et ønske om en passende sagstilgang til Sø- og Handelsretten, og begrundet i det forhold, at Højesteret har mulighed for at frasortere sager, som ankes til Højesteret fra Sø- og Handelsretten. Meget tyder på, at byretterne også anvender de skærpede henvisningskriterier, der gælder for henvisning til landsret og ikke de særlige regler, der skal anvendes for henvisning til Sø- og Handelsretten.

De civile 1. instanssager holder sig nogenlunde stabilt omkring de 230-240 sager årligt med forskellige udsving i de forskellige sagskategorier. Konkurskarantænesagerne er steget voldsomt med 244 sager sammenlignet med 2016, og der er ikke nogen indikator på, at udviklingen vender.

Forbudssagstallet ligger fortsat højt, efter de nye regler om forbud trådte i kraft pr. 1. juli 2013. Forbudssagerne er overordentlig krævende, da de i gennemsnit har et omfang som en almindelig civil 1. instanssag, og sagstallet omkring de 50 ser ud til at have stabiliseret sig på dette høje niveau.

Tabel 2.2.: Modtagne sager		2013	2014	2015	2016	2017
Civile sager i alt		315	490	802	727	972
1. instanssager		249	246	243	236	232
	Handelssager	102	108	95	111	103
	Varemærkesager	89	92	116	81	86
	Patentsager	19	14	17	12	10
	Konkurrencesager	0	3	5	5	7
	Markedsføringssager	1	2	1	4	1
	Søsager	26	18	5	19	19
	Funktionærsager	12	9	4	4	6
Øvrige sager		66	244	559	491	740
	Andre civile	14	19	20	18	11
	Insolvensproceduresager	33	64	28	15	22
	Forbudssager	19	44	51	47	52
	Konkurskarantæne	0	117	460	411	655

2.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2017 i alt 847 civile sager, hvilket er en produktivitetstigning på 19 % sammenlignet med 2016. Det er særligt konkurskarantænesagerne, der skiller sig ud, idet der er tale om en stigning på 40 % sammenlignet med 2016. Hvad angår antal afsluttede civile 1. instanssager, er der sket en stigning på 9 %. Der blev i

2017 sluttet ekstraordinært mange funktionærsager sammenlignet med de tidligere år. Baggrunden er, at Sø- og Handelsretten har ventet på en EU afgørelse, som bevirkede, at en række funktionærsager blev forligt.

Se nedenstående tabel 2.3.a med antal afsluttede sager, hvor der også er sammenligningstal fra 2013 og frem.

Tabel 2.3.a: Afsluttede sager		2013	2014	2015	2016	2017
Civile sager i alt		366	403	653	711	847
1. instanssager		251	259	322	235	257
	Handelssager	101	101	119	93	96
	Varemærkesager	90	94	103	94	104
	Patentsager	26	23	67	18	14
	Konkurrencesager	2	1	5	5	5
	Markedsførings­sager	1	2	0	5	2
	Søsager	25	21	19	17	18
	Funktionærsager	6	17	9	3	18
Øvrige sager		115	144	331	476	590
	Andre civile	28	23	19	19	7
	Insolvensproceduresager	73	65	28	34	22
	Forbudssager	14	38	38	57	50
	Konkurskarantæne	0	18	246	366	511

Tabel 2.3.b viser antal afsluttede sager med og uden hovedforhandling. Ud af de 847 afsluttede sager er de 129 blevet hovedforhandlet, hvilket forholdsmæssigt er et fald på 15 % sammenlignet med 2016. Udviklingen viser et fald i forligte sager efter hovedforhandling og en stigning i forlig før hovedforhandling.

Tabel 2.3.b: Antal afsluttede sager med og uden hovedforhandling	2013	2014	2015	2016	2017
Samlet antal afsluttede sager	366	403	653	711	847
Heraf antal afsluttede sager med ankeadgang til enten landsret eller Højesteret	251	259	322	235	257

Antal hovedforhandlede sager	109	113	142	123	129
i % af antal afsluttede sager	30 %	28 %	22 %	17 %	15 %
Forligt/hævet efter hovedforhandling	18	26	45	20	14
i % af antal hovedforhandlede sager	17 %	23 %	32 %	16 %	11 %
Pådømt	91	87	97	103	115
i % af antal hovedforhandlede sager	83 %	77 %	68 %	84 %	89 %

Antal afsluttede sager uden hovedforhandling	257	290	511¹	588	718
i % af samlet antal afsluttede sager	70 %	72 %	78 %	83 %	85 %
Heraf antal sager forligt efter § 353 og før hovedforhandling	124	135	169	162	199
i % af samlet antal afsluttede sager	34 %	33 %	26 %	23 %	27 %

Antallet af afsluttede sager indikerer noget om aktivitetsniveauet i Sø- og Handelsretten. Imidlertid er ressourceforbruget pr. sag meget forskelligt, idet mange sager strækker sig ud over den typiske varighed af en retsdag, ligesom ressourceforbruget ved sager, hvor retten beklædes af tre juridiske dommere naturligvis er større end ved den klassiske dommerbesætning. En stigende andel af hovedforhandlede sager behandles af tre juridiske dommere, hvilket påvirker ressourceforbruget (se tabel 2.7).

2.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2017 i alt 817 verserende civile sager mod 699 i 2016. Ses der alene på civile 1. instanssager, fortsætter Sø- og Handelsretten med at nedbringe antallet af verserende sager. Når det samlede antal verserende civile sager ikke nedbringes skyldes det ophobningen af særligt konkurskarantænesager. Se tabel 2.4.a, som viser antal verserende sager.

¹ Det bemærkes, at 2015-tallet også omfatter de skriftligt behandlede konkurskarantænesager, som afgøres af en dommer eller retsassessor uden hovedforhandling. Skriftligt behandlede konkurskarantænesager udgjorde kun en meget begrænset del af tallet fra 2014, da retten ved udgangen af 2014 endnu ikke haft mulighed for at afsige mange kendelser i konkurskarantænesager.

Tabel 2.4.a: Verserende sager		2013	2014	2015	2016	2017
Civile sager i alt		449	534	691	699	817
1. instanssager		394	380	301	299	275
	Handelssager	113	120	97	113	120
	Varemærkesager	113	111	123	109	91
	Patentsager	91	81	31	26	22
	Konkurrencesager	13	15	15	15	17
	Markedsføringssager	2	2	3	2	1
	Søsager	34	31	17	20	23
	Funktionærsager	28	20	15	14	1
Øvrige sager		55	154	390	400	542
	Andre civile	10	6	7	3	4
	Insolvensproceduresager	38	36	36	16	16
	Forbudssager	7	13	26	14	15
	Konkurskarantæne	0	99	321	367	507

Ydermere er der en stigning i brugen af dommere, idet andelen af sager med 3 juridiske dommere er steget, hvilket fremgår af tabel 2.7. Herudover har også den enkelte dommer i egne sager øget antallet af retsdage. Som følge heraf er antallet af retsdage fortsat omfattende, hvilket fremgår af tabel 2.4.b.

Tabel 2.4.b	2013	2014	2015	2016	2017
Antal retsdage	778	768	865	1151	1055

2.5. Gennemløbstider

Den gennemsnitlige gennemløbstid² for de civile sager, som Sø- og Handelsretten afsluttede i 2017, var 22 måneder for hovedforhandlede sager – og er således steget med lidt over to måneder sammenlignet med 2016. Baggrunden for stigningen skyldes, at Sø- og Handelsretten har ventet på EUs afgørelse i konkurrencesager, hvor den gennemsnitlige gennemløbstid for disse sager blev 112 måneder, hvilket trækker gennemsnittet for alle hovedforhandlede civile 1. instanssager op.

I samarbejde med Domstolsstyrelsen har Sø- og Handelsretten opstillet måltal for rettens hovedforhandlede civile 1. instanssager for perioden 2016-2018. Målepunktet i 2017 er 18 måneders gennemløbstid for 55 % af de hovedforhandlede civile 1. instanssager, og Sø- og Handelsretten opfylder igen i 2017 dette mål. I 2016 var målepunktet 50 % og i 2018 er målepunktet 60 %.

I nedenstående tabel 2.5.a er der sammenligningstal for 2013 og frem.

Tabel 2.5.a	2013	2014	2015	2016	2017
Gennemløbstid i måneder for hovedforhandlede sager	24,8	26,1	25,0	19,4	22,0

² Tiden fra retten modtager sagen, til sagen er sluttet ved dom eller forlig efter gennemført hovedforhandling. Sager, der hæves inden hovedforhandlingen, medregnes ikke i beregningen. Insolvensproceduresager, konkurskarantænesager og forbudssager er ikke medregnet.

Det samlede antal af civile sager i Sø- og Handelsretten er af en størrelse, hvor blot én eller få sager med meget lang sagsbehandlingstid i sig selv kan medføre et betydeligt negativt udsving på statistikken med gennemsnitsberegningen af gennemløbstid. Sø- og Handelsretten behandler flere typer af sager, som potentielt kan have meget lang sagsbehandlingstid, f.eks. på grund af forelæggelse for EU-domstolen, afventning af afgørelser fra EPO, OHIM eller udenlandske nationale retter, eller langvarigt syn og skøn. Som konkrete eksempler på sagers langvarighed, som påvirker den gennemsnitlige gennemløbstid, kan nævnes følgende:

Sager under konkurrenceloven skal typisk forelægges for EU-domstolen eller gøres til genstand for langvarigt syn og skøn. Der udmeldes også næsten altid syn og skøn i sager under patentloven, og disse sager tager i gennemsnit typisk over tre år at behandle.

2.6. Ankesager

Med virkning pr. 1. februar 2014 blev ankereglerne ændret, således at domme afsagt fra denne dato og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret. I 2017 hovedforhandlede Sø- og Handelsretten 129 civile sager. Af disse blev 42 anket til enten landsretten eller Højesteret, svarende til 33 %. Se tabel 2.6.a, som viser antal ankesager fra Sø- og Handelsretten til landsretten og Højesteret³.

Tabel 2.6.a: Ankesager fra Sø- og Handelsretten til landsret eller Højesteret	2013	2014	2015	2016	2017
Antal hovedforhandlede sager	109	113	142	123	129
Samlet antal ankesager fra Sø- og Handelsretten*	30	33	38	46	42
i % af samlet antal hovedforhandlede sager	28 %	29 %	26 %	37 %	33 %
Antal sager anket til Højesteret fra Sø- og Handelsretten	30	11**	10**	6**	10
i % af antal hovedforhandlede sager	28 %	10 %	7 %	5 %	8 %

*Med virkning pr. 1. februar 2014 blev ankereglerne ændret, således at domme afsagt pr. 1. februar 2014 og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret, jf. RPL § 368, stk. 4.

**Ved en ændring af retsplejeloven blev adgangen til at indbringe Sø- og Handelsrettens domme til Højesteret begrænset, idet anke til Højesteret nu kun kan ske med Højesterets tilladelse. Giver Højesteret ikke tilladelse, kan sagen indbringes for landsretten. Efter denne lovændrings ikrafttræden 1. februar 2015 modtog Højesteret 6 rettidige anmodninger om tilladelse til anke af en dom fra Sø- og Handelsretten. Højesteret gav tilladelse til anke af 3 af sagerne og afviste de øvrige 3.

I 2017 afgjorde Højesteret 4 sager, hvor Sø- og Handelsretten havde afsagt dom i 1. instans. I 2 af sagerne ændrede Højesteret afgørelsen, svarende til 50 % af sagerne. 50 % af ankesagerne fra Sø- og Handelsretten blev stadfæstede. Se tabellerne 2.6.b for fordelingen af stadfæstelse og ændringer i Højesteret.

³ Fra en af Sø- og Handelsrettens civile sager ankes til landsretten eller Højesteret, og til landsretten eller Højesteret hovedforhandler sagen, går et betydeligt stykke tid. I den periode sker det ofte, at ankesagerne falder bort som følge af, at anken hæves, sagen forliges eller lignende. Se evt. Højesterets embedsregnskab på www.hoejesteret.dk.

Tabel 2.6.b	Antal ankesager fra Sø- og Handelsretten hovedforhandlet i Højesteret	Udfald af afgjorte ankesager fra Sø- og Handelsretten			
		Stadfæstelse		Ændring	
2013	20	11	55 %	9	45 %
2014*	26	19	73 %	7	27 %
2015*	18	12	67 %	6	33 %
2016*	7	4	57%	3	43%
2017*	4	2	50 %	2	50 %
Gennemsnit	15	10	67 %	5	33 %

*Med virkning pr. 1. februar 2014 blev ankereglerne ændret, således at domme afsagt pr. 1. februar 2014 og frem kan ankes til enten landsretten eller Højesteret, jf. RPL § 368, stk. 4.

Det er Sø- og Handelsrettens vurdering, at såvel ankefrekvensen som omgørelsesprocenten ligger på et forventeligt niveau. Sø- og Handelsretten behandler således en række sager, hvor anke til Højesteret og landsretten, som følge af sagens store betydning for parterne, må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen. Det gør sig særligt gældende for de principielle sager, hvor retstilstanden ofte kan være så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i 1. instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret eller landsretten vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder. Dette ændrer naturligvis ikke på, at det altid vil være rettens ambition at reducere parternes ønske om yderligere prøvelse. I den forbindelse arbejder retten til stadighed på at levere den bedst mulige kvalitet, blandt andet gennem fokus på behandling af sager med tre juridiske dommere og/eller fire sagkyndige dommere⁴.

2.7. Særligt om sager med tre juridiske dommere

Sø- og Handelsretten har siden 2010 haft fokus på at sikre passende anvendelse af tre juridiske dommere under hensyntagen til retsplejelovens § 12, stk. 3. For at kunne analysere effekterne heraf, har embedet siden 2011 udarbejdet statistik vedrørende sager med tre juridiske dommere.

I 2017 afsluttede retten 26 sager, hvor der var truffet beslutning om behandling med tre juridiske dommere. 25 af sagerne blev afsluttet efter gennemført hovedforhandling, og der blev i alle disse sager afsagt dom. Se tabel 2.7. Det svarer til, at 20% af de hovedforhandlede sager foregik med tre juridiske dommere mod 17% i 2016.

Ser man på antallet af verserende sager med tre juridiske dommere, er antallet næsten halveret i forhold til 2016. Antallet af sager med tre juridiske dommere, som er hovedforhandlet det enkelte år, er selvsagt afhængig af tilgangen af sager egnet til 3-dommer behandling i tidligere år. Stort set alle henviste funktionærsager behandles under medvirken af tre juridiske dommere. Det samme gælder for konkurrencesager og sager, hvor Forbrugerombudsmanden er part. Udsving i tilgangen af disse sagskategorier vil med en vis forsinkelse slå igennem i antallet af verserende og afgjorte 3-dommersager.

⁴ Se i øvrigt afsnit 2.7 om sager behandlet med tre juridiske dommere

Tabel 2.7: Sager med tre juridiske dommere	2013	2014	2015	2016	2017
Samlet antal afsluttede sager	14	30	20	24	26

Hovedforhandlede sager i alt	10	27	17	21	25
Forligt/hævet efter hovedforhandling	2	0	0	3	14
i % af antal hovedforhandlede sager	20 %	0 %	0 %	14 %	56 %
På dømt	8	27	17	18	11
i % af antal hovedforhandlede sager	80 %	100 %	100 %	86 %	44 %

Antal sager afsluttet uden hovedforhandling	4	3	3	3	1
i % af samlet antal afsluttede sager	29 %	10 %	15 %	13 %	4 %

Antal verserende sager ved årets afslutning	48	29	32	32	17
--	----	----	----	----	----

På baggrund af tallene kan man umiddelbart tyde visse tendenser:

Andelen af sager, der sluttet uden hovedforhandling, er mindre end for de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. Dette er helt forventeligt, da beslutning om behandling med tre juridiske dommere ofte vil ske på et tidspunkt, hvor det med en vis sikkerhed kan forudsiges, om sagen vil blive sluttet uden hovedforhandling.

Andelen af sager, der forliges eller hæves efter gennemført hovedforhandling, er mindre end de sager, hvor behandling med tre juridiske dommere ikke skønnes nødvendig. På baggrund af kriterierne for at træffe beslutning om behandling med tre juridiske dommere, er det ikke overraskende, at parterne i sager behandlet med tre juridiske dommere vil være tilbøjelige til at ønske sagen afgjort ved dom i større grad end generelt.

Intentionen med at beslutte behandling med tre juridiske dommere og eventuelt udvide fra to til fire sagkyndige dommere, er at sikre en så kvalificeret afgørelse som overhovedet muligt i 1. instans. Imidlertid vil sager, hvor der træffes beslutning om behandling med tre juridiske dommere, typisk være sager, hvor anke til Højesteret eller landsretten må betragtes som sandsynlig uanset udfaldet af sagen, idet der ofte vil være tale om sager med meget stor betydning for parterne. Tre dommere anvendes endvidere i overensstemmelse med retsplejelovens § 12, stk. 3, i sager, som "frembyder særlig omfattende eller vanskelige retlige eller bevismæssige spørgsmål", hvilket forekommer hyppigt i den type sager, der føres ved Sø- og Handelsretten. Endvidere vil det ofte være sager, hvor retstilstanden er så usikker eller utidssvarende, at den tabende part i 1. instans kan have et begrundet håb om, at behandling i Højesteret eller landsretten vil føre til en så principiel fastlæggelse (eller ændring) af retstilstanden, som ikke vil kunne ske andre steder end i rigets øverste domstol. Det er derfor næppe sandsynligt, at ankefrekvensen vil blive lavere end generelt.

3. Insolvensskiftesager

3.1. Rettens kompetence

3.1.1. Saglig kompetence

Sø- og Handelsrettens saglige kompetence fremgår af konkurslovens § 4 og af selskabslovens § 225. Rettens insolvensskiftesager fordeler sig som følge heraf på følgende sagsområder:

- Konkursager
- Rekonstruktionssager
- Gældssaneringsager
- Tvangsopløsningsager
- Konkurskarantænesager

3.1.2. Stedlig kompetence

Sø- og Handelsrettens stedlige kompetence fremgår af retsplejelovens § 15, stk. 4. Det følger heraf, at retten behandler insolvensskiftesager i de områder, der er henlagt under Københavns Byret, retten på Frederiksberg og retterne i Glostrup og Lyngby.

Antallet af insolvensskiftesager i Sø- og Handelsrettens områder udgør en tredjedel af alle insolvensskiftesager i landet.

3.2. Sagstilgang

Sø- og Handelsretten modtog i 2017 i alt 8.739 insolvensskiftesager, hvilket er en stigning på 8 % i forhold til 2016. Bortset fra gældssaneringsansøgningerne er der en stigning i sagstilgangen på øvrige sagstyper. Sagstilgangen er specificeret i nedenstående tabel 3.2., hvor der også er sammenligningstal fra 2013 og frem.

Tabel 3.2: Modtagne sager	2013	2014	2015	2016	2017
Insolvensskiftesager i alt	5.917	4.478	4.789	8.077	8.739
Konkursbegæringer	2.859	2.054	1.739	3.707	3.911
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	2.235	1.639	1.321	3.173	3.276
<i>heraf afvist eller tilbagekaldt m.v.</i>	624	415	418	534	635
Rekonstruktionsbehandling	29	24	19	21	36
Tvangsopløsning af selskaber	2.204	1.669	2.360	3.804	4.240
Gældssaneringsansøgninger	778	658	620	507	503
<i>heraf indledte gældssaneringsager</i>	282	227	225	148	253
<i>heraf nægtet indledt eller tilbagekaldt m.v.</i>	496	431	395	359	250
Andre sager (afhøringer, tvister)	47	73	51	38	49

Konkursbegæringer

I perioden 2013-2015 var der et fald i antallet af modtagne konkursbegæringer. I 2016 vendte billedet, og igen i 2017 er der sket en stigning. Stigningen skal ses i sammenhæng med stigning i sager om tvangsopløsning, som igen steg i 2017. Konkursbegæringer indgivet af likvidator behandles som altovervejende hovedregel på skriftligt grundlag og er således mindre ressourcekrævende end almindelige konkursbegæringer.

Tvangsopløsning af selskaber

I 2014 oplevede Sø- og Handelsretten et usædvanligt stort fald i antallet af modtagne tvangsopløsningssager. I 2015 normaliserede sagsantallet sig sammenlignet med perioden 2011-2013, og i 2016 skete en voldsom stigning i sagstallet, som er fortsat i 2017.

Gældssaneringsager

Sø- og Handelsretten bruger en del ressourcer på de indledende sagsskridt i gældssaneringsagerne. Sagerne screenes, og såfremt betingelserne skønnes opfyldt, ringes ansøger op, vejledes telefonisk og får mulighed for at tilbagekalde ansøgningen. Derved spares mødetid både for ansøger og for retten, idet disse telefonsamtaler meget ofte foretages i ydertimerne udenfor den almindelige berammelsestid, hvor det erfaringsmæssigt også ofte er lettere at træffe ansøgere telefonisk.

3.3. Afsluttede sager

Sø- og Handelsretten afsluttede i 2017 i alt 7.413 insolvensskiftesager, hvilket er et lille fald i forhold til 2016 på 3 % og primært skyldes, at der blev afsluttet færre tvangsopløsningssager i 2017 sammenlignet med 2016. Produktiviteten på insolvensområdet er fortsat meget høj og ses også afspejlet i antal afsluttede konkurssager med 29 % sammenlignet med 2016, og antal afsluttede gældssaneringsagerne, som er steget med 24 %.

De afsluttede sager er specificeret i nedenstående tabel 3.3., hvor der også er sammenligningstal for 2013 og frem.

Tabel 3.3: Afsluttede sager	2013	2014	2015	2016	2017
Insolvensskiftesager i alt	6.453	5.251	4.332	7.670	7.413
Konkursbegæringer	3.103	2.742	2.236	2.615	3.227
<i>heraf afsagte konkursdekreter</i>	1.996	1.868	1.505	1.726	2.232
Rekonstruktionsbehandling	37	21	24	22	27
Tvangsopløsning af selskaber	2.478	1.737	1.335	4.537	3.569
<i>heraf sluttet pga. manglende midler (KL §143 analogt)</i>	316	165	183	596	228
Gældssaneringsansøgninger	743	681	698	444	549
<i>heraf gældssanering taget til følge</i>	164	135	168	134	124
Andre sager (afhøringer, tvister)	92	70	39	52	41

3.4. Verserende sager

Sø- og Handelsretten havde ved udgangen af 2017 i alt 4.111 verserende konkurssager, hvilket er en stigning på 24 % i forhold til 2016. De verserende konkurssager fremgår af nedenstående tabel 3.4, hvor der også er sammenligningstal fra 2013 og frem.

Tabel 3.4	2013	2014	2015	2016	2017
Verserende konkurssager	3.388	2.704	2.221	3.318	4.111

3.5. Gennemløbstider

Sø- og Handelsrettens gennemsnitlig gennemløbstid er faldet for alle tre sagstyper. Se tabel 3.5.

Tabel 3.5: Gennemsnitlig gennemløbstid i måneder	2013	2014	2015	2016	2017
Konkurssager	15,7	15,9	15,8	13,2	12,8
Tvangsopløsningssager	3,7	3,9	3,6	3,2	3,3
Gældssaneringsager	4,6	4,8	3,1	5,1	4,9

Det var først muligt at måle sagsbehandlingstiden for insolvenssager fra 2013.

Det fortsatte fald i gennemløbstid hænger sammen med den store produktivetsforøgelse, som dels kan henføres til en løbende leanproces, en midlertidig ressourceforøgelse som er direkte henført til antallet af indkomne sager samt ændringer i ledelsen.

4. Aktiviteter

Sø- og Handelsretten er en domstol med en stor berøringsflade. Således holder rettens dommere sig løbende orienterede indenfor rettens specialområder. Det være sig i form af møder i foreninger, som beskæftiger sig med rettens specialområder, og i form af efteruddannelse i udlandet.

Desuden er rettens præsident formand for Judges Forum i IBA (International Bar Association), ansvarlig for dommerseminarer på IBAs årsmøder, deltager i den danske delegation for EJTN (European Judicial Training Network), medlem af Board of Trustees i ERA (Academy of European Law) og formand for Advisory Panel i tænketanken Justitia. Rettens vicepræsident Mads Bundgaard Larsen er valgt ind i Søjretsforeningen og foreningen af europæiske konkurrenceretsdommere. Dommer Torben Kuld Hansen er medlem af Konkursrådet.

Med henblik på til stadighed at holde sig ajour deltager alle rettens dommere i kurser og konferencer i udlandet arrangeret af OHIM, EPO, UNCITRAL, Foreningen af Europæisk Konkurrenceretsdommere, Nordisk Søjretsseminar og lignende. Herudover forventes rettens dommere at deltage i møder arrangeret af nationale foreninger, Konkurrencerets-, Søjrets-, Europaretsforeningen m.v., for at sikre kompetenceudvikling og fælles erfaringsgrundlag med rettens brugere. Rettens dommerfuldmægtige har tilsvarende mulighed for at deltage i kurser i udlandet arrangeret af OHIM, EPO, m.fl.

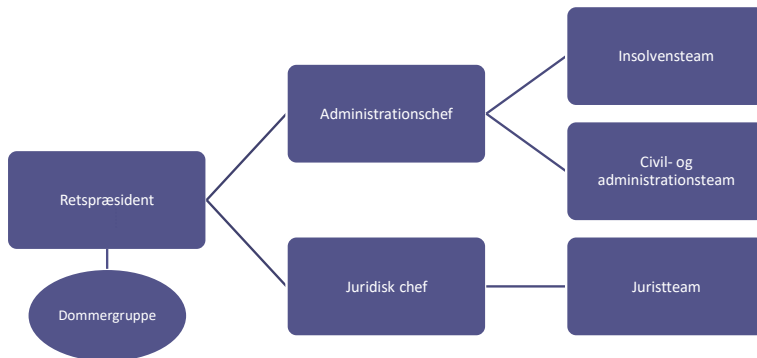
Sø- og Handelsretten har – i forhold til sin størrelse – et stort tidsforbrug på deltagelse i faglige aktiviteter i form af undervisning på interne domstolskurser og deltagelse i en række udvalgsarbejder og arbejdsgrupper, såsom HR-udvalget, Ledelsesforum, Kommunikationsnetværket, Sikkerhedsforum, Insolvensrettens dag, IP-rettens dag, Advisory board – Unified European Patent Court, INSOL, Digital statstidende, e-mail håndtering, JFS, m.fl.

4.1. Vidensregnskab

Strategiplanen, som blev udarbejdet i 2016, var bl.a. baseret på en interessentanalyse, som bl.a. viste, at rettens brugere og interessenter efterspørger dokumentation for løbende kompetenceudvikling af dommerne og det øvrige personale. Derfor udviklede retten en database til opsamling af oplysninger om, hvem der har deltaget i kurser, seminarer, har undervist, har deltaget i møder m.v. Dette vidensregnskab viser, at rettens medarbejdere tilsammen har brugt knapt 2000 timer på kompetenceudvikling i 2017.

5. Personale og organisation

5.1. Organisation

5.2. Personale

Sø- og Handelsretten havde i 2017 omkring 38 fastansatte medarbejdere samt et varierende antal timelønnede (primært jurastuderende) og medarbejdere i beskæftigelsesordninger.

Retten's årsværksforbrug fremgår af nedenstående tabel 5.2., hvor der også er sammenligningstal for 2013-2016.

Tabel 5.2. Årsværksforbrug	2013	2014	2015	2016	2017
Retten's samlede årsværksforbrug	40,37	39,91	41,38	38,68	40,38